

4037198 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพลศึกษา ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : โปรแกรมสุขศึกษา / พฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ / การควบคุมตนเอง

ประไพจิตร ชุมแวงวาปี : ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษาชาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น (EFFECTIVENESS OF THE HEALTH EDUCATION PROGRAM ON SMOKING CESSATION AMONG MALE STUDENTS OF RAJAMONGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY, KHONKEAN CAMPUS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ดันสกุล , ค.ม., ค.ค., อัญชลี วงศ์ทางสวัสดิ์, ศษ.บ., ค.ม., ลักขณา เต็มศิริกุลชัย , วท.บ., ศค.ม. 222 หน้า ISBN 974-662-333-8

การศึกษาวิจัยกึ่งทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาที่ประยุกต์แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ เทคนิคการควบคุมตนเอง และกระบวนการกลุ่ม มาเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมสุขศึกษาต่อพฤติกรรมการเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายที่สูบบุหรี่เป็นประจำและสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมสุขศึกษาจำนวน 93 คน เป็นกลุ่มทดลอง 46 คน จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น กลุ่มเปรียบเทียบ 47 คน จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม แบบบันทึกจำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวัน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ เทปวิดีโอ เอกสารความรู้เกี่ยวกับบุหรี่ หุ่นจำลองสรีระของมนุษย์ และคู่มือการเลิกสูบบุหรี่ ทำการรวบรวมข้อมูล 3 ครั้งคือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล 1 เดือนหลังการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละและค่าเฉลี่ยสำหรับข้อมูลทั่วไป สถิติ Student's t-test และ Paired Samples t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง และการเปรียบเทียบความแตกต่างภายในกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านการรับรู้กับการปฏิบัติตัวในการเลิกสูบบุหรี่ ใช้สถิติ Chi-Square test และ Fisher's exact test วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรจำนวนปีที่สูบบุหรี่ การมีสมาชิกในครอบครัวสูบบุหรี่ และการมีเพื่อนสนิทสูบบุหรี่ กับการเลิกสูบบุหรี่ และสถิติ Z-test เปรียบเทียบค่าสัดส่วนของนักศึกษาที่เลิกสูบบุหรี่

ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมสุขศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดการรับรู้โอกาสเสี่ยง รับรู้ความรุนแรง และรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการเลิกสูบบุหรี่ถูกต้องมากขึ้น มีการปฏิบัติตัวในการเลิกสูบบุหรี่ในระดับที่ถูกต้องมากขึ้น และมีนักศึกษาที่สามารถเลิกสูบบุหรี่ได้มากขึ้นกว่าก่อนการทดลอง นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยง และการรับรู้ความรุนแรง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลิกสูบบุหรี่ แต่ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคของการเลิกสูบบุหรี่และการปฏิบัติตัวในการเลิกสูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับการเลิกสูบบุหรี่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ